

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการกฎหมายและการขับเคลื่อนให้ดำเนินการตามกฎหมาย
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๐๓ ชั้น ๑ อาคาร ๔ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

5

ผู้มาประชุม

	๑. นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์	เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ประธานอนุกรรมการ
	๒. นางสุชิน อุดมสมพร	รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
	๓. นางเพ็ญภา กัญชนะ	รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
10	๔. ศ.ดร.อำนาจ วงศ์บัณฑิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	อนุกรรมการ
	๕. นายธานีต วงศาโรจน์	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
	๖. นางสาวสิริกาญจน์ สุวรรณจริตกุล	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
	๗. นางสาวเอกอร คุณาเจริญ	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
	๘. นายพีระพงษ์ บุญแสง	ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
15	๙. นายเทวินทร์ นรินทร์	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
	๑๐. นางอนงค์ สิงภาวะชัย	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
	๑๑. นางนันทพร โฆษิตชัยวัฒน์	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
20	๑๒. นางนลิน นิติสถาปต์ย์	ผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
	๑๓. รศ.ดร.วันวิสา สุดประเสริฐ	ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
	๑๔. นายพงศ์พันธ์ นาคแก้ว	รักษาการผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์ และรังสี	อนุกรรมการ
25	๑๕. นายอนิรุทธ์ ทรงจักรแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย	เลขานุการและอนุกรรมการ
	๑๖. นายไชยยศ สุนทรภา	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

	๑. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม		ติตราชการ
	๒. ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ติตราชการ
30	๓. ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล		ติตราชการ
	๔. ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

35	๑. นางสาวรัมภา รัฐสมบุรณ์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	
	๒. นายศุภกร เหมือนสุดใจ	เจ้าหน้าที่วิจัยและประมวลข้อมูลด้านการลดอาวุธ กระทรวงการต่างประเทศ	

	๓. นายพอพันธ์ สร้อยน้อย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กระทรวงพลังงาน
	๔. นายจรูญ วรवास	นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ
	๕. นายณฤพนธ์ เพ็ญศิริ	นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ
	๖. นายทศตล สันถนไมตรี	นักนิวเคลียร์เคมีชำนาญการพิเศษ
5	๗. นางสาวยุพเรศ มีความดี	นิติกรปฏิบัติการ
	๘. นางสาววรารัตน์ พิทักษ์ปกรณ์	นิติกร
	๙. นางสาวปานรวี ปาณะศรี	นิติกร
	๑๐. นายชัยวัฒน์ กำปั่นวงษ์	นิติกร
	๑๑. นายอิศรา พงศ์มโนภาพ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
10	๑๒. นายพรวน มณีรัตน์	เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์
	๑๓. นางสาววรรณภา ช่ออบเชย	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
	๑๔. นางณัฐวรรณ ทรงภักดี	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
	๑๕. นางสาวศศิธร ทองทิพย์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
	๑๖. นางลักขมี โกจนาทวงศ์ศา	เจ้าหน้าที่ธุรการ
15	๑๗. นายยุทธกร โสภา	เจ้าหน้าที่ธุรการ
	๑๘. นางสาวจันจิรา วงศ์พิพันธ์	เจ้าหน้าที่จัดเลี้ยง
	๑๙. นางสุภัทสร่า พุ่มเพ็ชรล้วน	พนักงานพิมพ์ ส๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

20

ระเบียบวาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

มติที่ประชุม : -

25

ระเบียบวาระที่ ๒ : เรื่องการรับรองรายงานการประชุม

นายธานิต - หน้า ๑ บรรทัดที่ ๓๒ แก้ไขชื่อผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๑ นายธานิต วงศาโรจน์ อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นอนุกรรมการผู้มาประชุม ทั้งนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดจะมีหนังสือแต่งตั้งผู้แทนมาในภายหลัง

30

นายอนิรุทธ์ - แจ้งที่ประชุมทราบว่ารายงานการประชุมที่นำเสนอในที่ประชุม เป็นรายงานการประชุมที่ได้แจ้งเวียนต่อคณะกรรมการกฎหมายและการขับเคลื่อนให้ดำเนินการตามกฎหมายแล้ว โดยผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางสาวนิตาชล โรจน์สัตตรัตน์) ได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๔.๑ หน้า ๕ ดังนี้

35

“ประเด็นเรื่องการออกกฎกระทรวงใช้บังคับไม้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดตามที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนด จะทำให้บทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยนิวเคลียร์ในเรื่องนั้นสิ้นผลไปหรือไม่ คงต้องรอการพิจารณาแนวทางการตีความบทบัญญัติดังกล่าวจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย หรืออนุกรรมการ RIA ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสียก่อน”

มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ : เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

นายอนิรุทธ์ - สถานะกฎหมายลำดับรองซึ่งต้องออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีดังนี้

- 5 (๑) กฎกระทรวง/ระเบียบ/ประกาศ ที่มีผลใช้บังคับแล้ว จำนวน ๒๕ ฉบับ
- (๒) อยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีลงนาม จำนวน ๒ ฉบับ
- (๓) ร่างกฎกระทรวงที่อยู่ระหว่างตรวจพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๒๓ ฉบับ
- (๔) ร่างกฎกระทรวงที่อยู่ระหว่างเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง จำนวน ๗ ฉบับ
- (๕) ร่างประกาศสำนักงานที่อยู่ในระหว่างการตรวจพิจารณาของ ปส. จำนวน ๓ ฉบับ
- 10 (๖) ร่างกฎกระทรวงที่อยู่ระหว่างตรวจพิจารณาของ ปส. จำนวน ๒ ฉบับ

ศ.ดร.อำนาจ - ขอสอบถามความคืบหน้าของกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีวินิจฉัยทางการแพทย์ว่าปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนใด

นายอนิรุทธ์ - ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๓ ฉบับ และปัจจุบันอยู่ในระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประธาน - พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีกฎหมายลำดับรองหลายฉบับมาก ขอสอบถามว่ามีระยะเวลาบังคับตามกฎหมายหรือไม่ ที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองดังกล่าวให้แล้วเสร็จ

นายอนิรุทธ์ - พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีบทเฉพาะกาลกำหนดระยะเวลาให้ออกกฎหมายลำดับรองให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๒๗๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ ซึ่งปัจจุบันก็ล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวมาแล้ว แต่ระยะเวลาที่กำหนดเป็นระยะเวลาเร่งรัด และในระหว่างที่กฎกระทรวงยังไม่มีผลใช้บังคับให้ใช้กฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไปพลางก่อน

นางสาวสิริกาญจน์ - ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้การตรากฎหมายมีได้เท่าที่จำเป็น หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงทำให้การตรากฎหมายในช่วงหลังต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ รวมถึงการตรากฎหมายลำดับรองด้วย ซึ่งหากกฎหมายใดที่ออกก่อนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จะต้องออกกฎหมายลำดับรองภายในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ซึ่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นกฎหมายที่ออกก่อนวันดังกล่าว จึงมีระยะเวลาในการออกกฎหมายลำดับรองภายในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อรองรับและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ : เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

35 วาระที่ ๔.๑ ร่างระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติว่าด้วย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเรียกค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเข้าดำเนินการแทนผู้รับใบอนุญาต พ.ศ.

นายไชยยศ - ระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติว่าด้วย กำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขในการเรียกค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเข้า
ดำเนินการแทนผู้รับใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นระเบียบฉบับเดิมที่มีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะสถาน
ประกอบการทางนิวเคลียร์ ต่อมาเมื่อมีการพิจารณากฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ให้บริการจัดการกาก
กัมมันตรังสี จึงเห็นว่า ระเบียบฉบับนี้ยังไม่ครอบคลุมฝ่ายเลขานุการจึงได้กร่างระเบียบฉบับนี้โดยได้เพิ่มเติม
5 ขอบเขตการบังคับใช้ให้รวมถึงสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีด้วย

ศ.ดร.อำนาจ - ในร่างระเบียบ “ข้อ ๕ (๔) กระทบการตามความเห็นสมควร” มีขอบเขตที่กว้าง
เกินไป ควรจำกัดกรอบไว้ให้ชัดเจน จึงขอเสนอเป็น “ข้อ ๕ (๔) กระทบการอื่นตามความเห็นสมควร เพื่อให้ดำเนิน
กิจการต่อไปได้”

10 นายพีระพงษ์ - ขอทราบเหตุผลว่าแต่เดิมค่านิยามมีขอบเขตเพียงสถานประกอบการทาง
นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน เหตุใดจึงเพิ่มนิยามให้หมายความรวมถึงสถานที่ให้บริการจัดการกาก
กัมมันตรังสี และการจำกัดไว้เพียงสองกรณีนี้เพียงพอแล้วหรือไม่

นายไชยยศ - เนื่องจากมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี และมาตราดังกล่าวได้กำหนดให้นำบทบัญญัติใน
15 หมวด ๕ อันเกี่ยวกับสถานประกอบการทางนิวเคลียร์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งมาตรา ๖๘ ได้บัญญัติอยู่ใน
หมวด ๕ และเป็นมาตราที่ให้อำนาจในการออกระเบียบซึ่งมีขอบเขตสำหรับสถานประกอบการทางนิวเคลียร์
เพื่อการผลิตพลังงาน ดังนั้น เมื่อร่างระเบียบฉบับนี้เพิ่มมาตรา ๘๐ มาเป็นฐานอำนาจในการออกด้วย จึงได้
ขยายค่านิยามให้รวมถึงสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีด้วย

นางสาวสิริกาญจน์ - ขอเสนอปรับแก้ไข ดังนี้

20 (๑) เพื่อความกระชับจึงเสนอแก้ไขข้อร่างระเบียบเป็น “ร่างระเบียบคณะกรรมการพลังงาน
นิวเคลียร์เพื่อสันติว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเรียกค่าสินไหมทดแทนสำหรับความ
เสียหายกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเข้าดำเนินการแทนผู้รับใบอนุญาต พ.ศ.”

(๒) แก้ไขรูปแบบการเขียนวันมีผลใช้บังคับใน ข้อ ๒ เป็น “ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” ทั้งนี้ ขอให้ตรวจสอบการเขียนในร่างระเบียบฉบับอื่น ๆ ด้วย

25 (๓) ค่านิยามความหมายของคำว่า “ผู้รับใบอนุญาต” เห็นควรตรวจสอบชื่อใบอนุญาตที่กำหนด
ในกฎกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนและถูกต้อง

(๔) แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย ในค่านิยาม “ผู้รับใบอนุญาต” ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถาน
ประกอบการทางนิวเคลียร์ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน และหรือผู้รับ
ใบอนุญาตดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

30 นายอนิรุทธ์ - ค่านิยาม “ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถาน
ประกอบการทางนิวเคลียร์ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน ได้อ้างอิงมาจาก
มาตรา ๖๘ ที่กำหนดไว้ชัดเจน ส่วนผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีที่กำหนดไว้
เช่นเดียวกันในกฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐ แต่ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการจะรับกลับไปตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

35 นางสาวสิริกาญจน์ - ขอให้ขยายความหมายของค่านิยาม คำว่า “ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้”
เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเหตุใดกำหนดไว้เพียงสองเหตุ คือ (๑) เรื่องของสภาพคล่องทางการเงิน และ (๒) เรื่อง
ความปลอดภัยต่ำกว่าที่กำหนดในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับสมบูรณ์ และเหตุใดจึงแก้ไขจากเดิมที่
กำหนดไว้ว่ามีความปลอดภัยต่ำกว่า “มาตรฐาน” เป็น “รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัย” ซึ่งเข้าใจว่ารายงาน
วิเคราะห์ความปลอดภัยนั้นเป็นเอกสารที่ทางผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ยื่นซึ่งอาจเกิดความลึกลับกันได้ แต่หาก
กำหนด “มาตรฐาน” ไว้ตามเดิม ทุกหน่วยงานจะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

นายไชยยศ - ร่างระเบียบฉบับนี้เดิมได้ใช้บังคับกับสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน หรือโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ จึงได้เน้นเรื่องของการขาดสภาพคล่องทางการเงินให้เป็นหนึ่งในเหตุดังกล่าวเนื่องจากส่วนใหญ่โรงไฟฟ้าจะเป็นกิจการที่หากำไร หรือในเรื่องของความมั่นคงทางพลังงานที่จำเป็นต้องมีมาตรการมารองรับเพื่อให้การผลิตไฟฟ้าสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

5 ในส่วนเรื่องของการความปลอดภัยไม่ว่าจะเป็นการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หรือการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี แต่เดิมกำหนดไว้ว่าไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งเห็นว่าอาจเกิดปัญหาในการบังคับใช้ได้ว่ามาตรฐานดังกล่าวนั้นคือมาตรฐานอะไร จึงได้กำหนดให้พิจารณาจากรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งจะสะท้อนถึงประเภท ขนาด ชนิดของสถานประกอบการนั้น ๆ โดยรายงานนั้นจะต้องยึดมาตรฐานระหว่างประเทศเป็นสำคัญอยู่แล้ว

10 นางนันทพร - ขอดังข้อสังเกตว่าจะต้องอารัมภบทของร่างระเบียบด้วยหรือไม่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นมาของระเบียบ และสอบถามในประเด็นของข้อ ๘ หากมีคำสั่งไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ยังไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าเลขวิธีการต้องแจ้งคำสั่งเมื่อใด หรือภายในกี่วันนับตั้งแต่มีคำสั่ง

 ประธาน - คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีการกำหนดไว้ว่าต้องแจ้งภายใน ๗ วันนับตั้งแต่มีคำสั่ง แต่เป็นกรณีคำสั่งไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะกำหนดไว้กี่วัน

15 นายไชยยศ - เพื่อให้เหมือนกับกรณีแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเห็นควรกำหนดไว้ ๗ วันเช่นเดียวกัน

 นางนันทพร - ขอดังเป็นข้อสังเกตว่าจะต้องกำหนดผู้รักษาการตามระเบียบนี้หรือไม่ และหากเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ใครจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

20 นางสาวสิริกาญจน์ - ไม่จำเป็นต้องกำหนดผู้รักษาการ และในส่วนของคำนิยาม “ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้” ที่กำหนดเกณฑ์ตามรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยนั้น หากผู้รับใบอนุญาตดำเนินการต่ำกว่าเกณฑ์ย่อมบังคับผู้รับใบอนุญาตต้องปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการได้ ซึ่งเห็นควรที่จะกำหนดเกณฑ์เป็น คำว่า “มาตรฐาน” เช่นเดิมจะเหมาะสมกว่า

 นายอนิรุทธ์ - การกำหนดเพียง “มาตรฐาน” อาจไม่ชัดเจนว่ามาตรฐานอะไร ซึ่งหากกำหนดเกณฑ์โดยพิจารณาจากรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัย ย่อมทำให้กรอบการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ชัดเจนขึ้น

25 ประธาน - การไม่อาจดำเนินการต่อไปได้สำหรับการดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี กำหนดเกณฑ์ไว้ คือ กรณีที่ต่ำกว่าที่กำหนดในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยสมบูรณ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรเพิ่มระดับของความรุนแรงเช่นเดียวกับการขาดสภาพคล่องทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อระบบการดำเนินการอย่างร้ายแรง

30 นายไชยยศ - เพื่อให้เกิดความชัดเจนเสนอเพิ่มถ้อยคำว่า “...มีความปลอดภัยต่ำกว่าที่กำหนดในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง”

35 นางสาวสิริกาญจน์ - หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวจริง เห็นว่า ควรพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตไปก่อน อีกทั้ง การกำหนดคำนิยามดังกล่าวยังไม่ชัดเจนว่าจุดไหนถึงจะกระทบเรื่องความมั่นคงด้านพลังงานและจะต้องมีผู้เข้ามาดำเนินการแทน

40 นายไชยยศ - เนื่องจากหากการขาดสภาพคล่องหรือการดำเนินการใด ๆ ที่ต่ำกว่าที่กำหนดในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยและต้องหยุดดำเนินการ ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงาน จึงเป็นเหตุผลที่จะบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘ และมาตรา ๘๐ ได้กำหนดให้นำมาตรา ๖๘ มาบังคับใช้โดยอนุโลมกับสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี และถึงแม้ว่าปัจจุบันจะไม่มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ก็ตาม แต่สถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีนั้นมีดำเนินการอยู่ในประเทศไทย และมีเวลาดำเนินการที่ยาวนาน หากไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ รัฐยังคงต้องเข้าไปดำเนินการแทนเช่นกัน

นายพีระพงษ์ - ในแง่ของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ เงินลงทุนมหาศาล เอกชนหรือรัฐที่เข้ามาลงทุน ต้องมีแผนสำรองด้านการลงทุนและด้านการผลิตพลังงาน ดังนั้น การที่รัฐจะเข้าไปดำเนินการจึงมีโอกาสเกิดขึ้นได้ยากมาก เนื่องจากผู้ประกอบการย่อมมีแผนสำรองในการประกอบกิจการอยู่แล้ว และรัฐก็อาจไม่มี ความสามารถเพียงพอที่จะเข้าดำเนินการแทน

5 นายอนิรุทธ์ - กากกัมมันตรังสีมีระยะเวลาในการจัดการกากกัมมันตรังสีที่ยาวนานมาก หากไม่ อาจดำเนินการกิจการต่อไปได้ ย่อมต้องมีผู้เข้าดำเนินการแทนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชนและ สิ่งแวดล้อม

10 ศ.ดร.อำนาจ - กรณีที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ มีการวางกรอบไว้เพียง ๒ กรณีที่จะสามารถ เข้ามาดำเนินการแทนได้ ๑. การขาดสภาพคล่อง ๒. การดำเนินการที่มีความปลอดภัยต่ำกว่ารายงาน วิเคราะห์ความปลอดภัย ดังนั้น หากมีกรณีอื่นนอกจากนี้ย่อมไม่อาจมีการเข้าดำเนินการแทนได้ จึงขอเสนอให้ เพิ่มเติมกรณีอื่น ๆ ซึ่งเป็นการเขียนรองรับไว้สำหรับเหตุการณ์อื่นที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

นายไชยยศ - ขอเสนอเพิ่มเติมเป็น “...หรือกรณีอื่นใดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของ ประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง”

นายพีระพงษ์ - ผู้ใดจะเป็นผู้ตรวจสอบว่าผู้รับใบอนุญาตขาดสภาพคล่องทางการเงิน

15 นายไชยยศ - หากเป็นโรงไฟฟ้าของต่างประเทศนั้นจะมีการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ ประจำอยู่ในสถานประกอบการนั้น ๆ (resident inspector) หรืออาจจะเป็นการออกข่าวโดยอาจมีแหล่งข่าว จากผู้ทำงานในโรงไฟฟ้านั้นเอง

20 นายอนิรุทธ์ - การก่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้น ผู้รับใบอนุญาตจะต้องยื่นเอกสาร หลักฐานทางการเงินซึ่งเป็นศักยภาพทางเทคนิคของผู้ขอรับใบอนุญาต ซึ่ง ปส. จะต้องมีการตรวจสอบสถานะ ทางการเงินของผู้รับใบอนุญาตในแต่ละขั้นตอนเช่นกัน

นายเทวินทร์ - เพื่อให้เกิดความชัดเจนจึงขอให้ปรับแก้ไขการเว้นวรรคแต่ละประโยคใหม่

25 นายธานี - การร่างอนุบัญญัติจะต้องพิจารณาจากกฎหมายแม่บท ซึ่งกำหนดไว้ว่า ไม่มีอาจ ดำเนินกิจการต่อไปได้ หากกำหนดไว้เพียง ๒ กรณีเท่านั้น หากมีการนัดหยุดงานของลูกจ้าง ผู้ประกอบการ ย่อมไม่สามารถดำเนินการกิจการต่อไปได้เช่นกัน ซึ่งหากประสงค์จะขยายหลักเกณฑ์ทางเทคนิคใด ๆ ควรเขียนว่า คำ“...ให้หมายความรวมถึง...” จะเป็นการเหมาะสมกว่าและไม่จำกัดกรอบของกฎหมายด้วย อีกทั้ง ไม่เห็น ด้วยกับการกำหนดเรื่องสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากเป็นความลับของผู้ประกอบการ

ประธาน - เพื่อไม่จำกัดกรอบเกินกว่ากฎหมายแม่บท หากไม่กำหนดคำนิยามจะได้หรือไม่

30 นายอนิรุทธ์ - ในขั้นการยกร่างระเบียบฉบับนี้ได้ศึกษากรณีที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งพบว่าไม่มีเพียง ๒ กรณีนี้ และหากตัดคำนิยามก็จะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงแต่ละกรณี ๆ ไป

35 ศ.ดร.อำนาจ - ยังเห็นด้วยกับการคงคำนิยามไว้ หากไม่กำหนดไว้จะก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนต่อ ผู้อยู่ภายใต้บังคับใช้กฎหมายว่ารัฐจะบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเมื่อใด

นายเทวินทร์ - เห็นด้วยกับให้คงคำนิยามไว้ และขอสอบถามว่ากรณีตามที่กำหนดว่าไม่อาจ ดำเนินกิจการต่อไปได้นั้น ถือเป็นคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตหรือไม่

35 นายไชยยศ - คุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตได้กำหนดอยู่ในมาตรา ๔๖ (๒) ที่กำหนดให้ต้องมี ศักยภาพทางเทคนิคและการเงิน กล่าวคือ ในเรื่องการเงิน คือ สภาพคล่องทางการเงิน หากไม่มีเงินหมุนก็ไม่ อาจดำเนินการได้ และทางเทคนิค คือ ในเรื่องของความปลอดภัย ที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างปลอดภัย ดังนั้น จึงได้อ้างอิงศักยภาพสองเรื่องนี้มาประกอบการร่าง

นายไชยยศ - เพื่อให้เกิดความชัดเจนฝ่ายเลขานุการเสนอแยกกรณีของการไม่อาจดำเนินการ ต่อไปได้ออกเป็น (๑) - (๓)

นายเทวินทร์ - ขอให้ข้อสังเกตว่า กรณีศึกษากฎทางเทคนิคถูกกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว
สามารถที่จะนำมาขยายไว้ในระเบียบนี้ได้ แต่หากเป็นเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่ผู้รับใบอนุญาต
จะต้องมี หากนำมากำหนดจะเป็นการขยายความกฎหมายแม่บท

5 ประธาน - เห็นควรแก้ไขถ้อยคำว่า “ผู้รับใบอนุญาตขาดสภาพคล่องทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อ
อย่างรุนแรงต่อการดำเนินกิจการตามใบอนุญาต”

นายอนิรุทธ์ - ขอปรับแก้ไขเป็น

“ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้” หมายความว่า ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

10 (๑) ผู้รับใบอนุญาตขาดสภาพคล่องทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการดำเนิน
กิจการตามใบอนุญาต หรือ

(๒) มีการตรวจพบว่าการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์
ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน หรือการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีของ
สถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี มีความปลอดภัยต่ำกว่าที่กำหนดในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัย
ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง หรือ

15 (๓) กรณีอื่นใดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่าง
ร้ายแรง

นางสาวสิริกาญจน์ - เหตุใดจึงกำหนดเกณฑ์ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนในข้อ ๕ ข้อ ๖
และข้อ ๗ และกรณีตามที่กำหนดนั้นสามารถนำมาใช้บังคับกับสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีหรือไม่
และการกำหนดข้อ ๕ วรรคสอง “ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการแทนต้องปฏิบัติตาม
กฎหมายว่าด้วยพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ” จำเป็นหรือไม่

20 นายไชยยศ - ได้ยกอ้างอิงมาจากกฎหมายลำดับรองของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
ซึ่งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีมีหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมแล้ว
และข้อ ๕ วรรคสองสามารถตัดออกได้ แต่การกำหนดเพียงเป็นการเน้นย้ำผู้เข้าดำเนินการแทนเท่านั้น

นางสาวสิริกาญจน์ - ไม่ขัดข้องในการกำหนดเน้นย้ำในระเบียบ ทั้งนี้ ข้อ ๖ ยังไม่ชัดเจนว่าหาก
เกิดความเสียหายขึ้นจากผู้เข้าดำเนินการแทนจะรู้ได้อย่างไรและเหตุแห่งความเสียหายคืออะไร ลักษณะใด

25 นายอนิรุทธ์ - เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ที่กำหนดมาเพื่อรองรับกับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ แต่
ปส. ได้ยกอ้างอิงสอดคล้องกับกฎหมายของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเพื่อไม่ให้เกิดความลักลั่นกัน
ในการบังคับใช้

30 ประธาน - การเข้าดำเนินการแทนนั้นผู้รับใบอนุญาตจะทำงานคู่ขนานหรือยังอยู่ในสถาน
ประกอบการนั้นหรือไม่ เพราะมีการกำหนดว่าภายใน ๓๐ วันนับจากเกิดเหตุจะต้องแจ้ง ปส. ซึ่งระยะเวลา
ดังกล่าวเพียงพอหรือไม่

นายไชยยศ - อาจเข้าไปสังเกตการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการของผู้เข้าดำเนินการแทน แต่ไม่อาจ
ลงมือจัดการเองได้

35 นายธานี - อาจอ้างอิงการเขียนจากกฎหมายว่าด้วยละเมิดได้ คือ นับแต่วันที่ทราบ ย่อม
ชัดเจนกว่า ทั้งนี้เรื่องระยะเวลาอุทธรณ์จะกำหนดไว้หรือไม่ หากไม่กำหนดจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง คือ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับคำสั่ง

นางเพ็ญภา - ระยะเวลาในการพิจารณาเอกสารตามข้อ ๗ ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่ได้รับ
เอกสารถูกต้องครบถ้วนนั้น เพียงพอหรือไม่ เนื่องจากอาจเกิดกรณีที่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาพิจารณาซึ่งใช้
ระยะเวลาเกินกว่า ๓๐ วันได้

นายอนิรุทธ์ – หากพิจารณาไม่ทันภายในกำหนดผู้รับใบอนุญาตเกิดสิทธิในการฟ้องต่อศาลปกครองให้เร่งรัดพิจารณาให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อพิจารณาเกณฑ์ตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองซึ่งเป็นกฎหมายกลาง อาจขยายระยะเวลาในการพิจารณาทางปกครองได้

5 นายไชยยศ – ขอรับกลับไปตรวจสอบการกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์และการปรับวิธีการเขียนข้อ ๗ ให้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม : เห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคนำข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการไปพิจารณาแก้ไขร่างระเบียบ และเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติต่อไป

10 **วาระที่ ๔.๒** ร่างระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติว่าด้วยการกำหนดการแบ่งรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการดำเนินการแทนระหว่างผู้เข้าดำเนินการแทนและผู้รับใบอนุญาต พ.ศ.

ศ.ดร.อำนาจ - เมื่อพิจารณาจากมาตรา ๖๘ วรรคสี่ กำหนดให้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติกำหนดการแบ่งรายได้และค่าใช้จ่าย แต่เมื่อพิจารณาจากร่างระเบียบข้อ ๔ ที่ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้เข้าดำเนินการแทนจะต้องไปตกลงกันก่อนนั้น จึงอาจไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บทหรือไม่

15 นายไชยยศ – อ้างอิงมาจากกฎหมายของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเช่นเดียวกัน ซึ่งระเบียบจะกำหนดกรณีไว้ชัดเจนอยู่ว่ารายได้หรือค่าใช้จ่ายกรณีใดผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เห็นด้วยว่าควรตัดคำว่า “ตกลง” ออก เพื่อให้เกิดความชัดเจน

นางสาวสิริกาญจน์ - เสนอปรับแก้ไขชื่อร่างระเบียบ “...ว่าด้วยการแบ่งรายได้และค่าใช้จ่าย...” และคำว่า “สถานประกอบการ” เหตุใดจึงกำหนดไว้ เพราะระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับกับผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีอยู่แล้ว

นายไชยยศ – ขอตัดนิยามคำว่า “สถานประกอบการ” ออก

25 **มติที่ประชุม :** เห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคนำข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการไปพิจารณาแก้ไขร่างระเบียบ และเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติต่อไป

วาระที่ ๔.๓ ร่างประกาศคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์ปริมาณรังสีในระดับที่ปลอดภัยเพื่อให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีพ้นจากการควบคุม พ.ศ.

30 นายไชยยศ – ระเบียบเดิมกำหนดไว้เพียงเรื่องสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ แต่ไม่ได้กำหนดเรื่องสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี จึงเห็นความจำเป็นว่าต้องเพิ่มสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีโดยยึดตามหลักเกณฑ์เดิม และได้เพิ่มนิยามของ “สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี แล้วแต่กรณี และนิยาม “ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

35

เนื่องจากได้นิยามคำว่าผู้รับใบอนุญาตไปแล้ว ในส่วนของข้อ ๕ และข้อ ๖ จึงตัดส่วนที่ขยายออก แต่หลักเกณฑ์ยังคงเดิม ในส่วนของข้อ ๗ แก้ไขเนื้อหาและถ้อยคำให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ได้กำหนดชัดเจนว่าการปนเปื้อนทางรังสีต้องอยู่ระดับเท่าไรจึงจะปลอดภัย

5 ศ.ดร.อำนาจ - เมื่ออนุญาตให้สถานประกอบการพ้นจากการควบคุมแล้ว ย่อมหมายความว่าจะไม่อยู่ภายใต้กฎหมายนี้แล้ว แต่การเขียนว่าให้ผู้รับใบอนุญาตใช้พื้นที่นี้ได้เมื่อรังสีไม่เกินที่กำหนด จะเป็นการควบคุมผู้ที่ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ จะขัดกันหรือไม่ และถ้าผู้รับใบอนุญาตใช้พื้นที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จะมีบทลงโทษหรือไม่ และจะอาศัยอำนาจตามมาตราใดในการควบคุม

10 นายอนิรุทธ์ - ในกลไกของการกำกับผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะมีขั้นตอนในการดำเนินการพิจารณาว่าจะสามารถหลุดพ้นจากการควบคุมบางส่วนหรือทั้งหมดได้หรือไม่ หากว่าพื้นที่นั้นมีปริมาณรังสีเกิน ๓๐๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อปี พื้นที่นั้นก็ยังไม่พ้นจากการควบคุมไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ เท่ากับว่าผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการยังไม่สามารถพ้นจากการควบคุมในพื้นที่นั้นได้ทั้งหมด จึงยังไม่สามารถจะดำเนินการขายพื้นที่นั้นหรือเอาไปใช้ประโยชน์ได้

15 ศ.ดร.อำนาจ - เมื่อพิจารณาร่างประกาศ เช่น ในข้อ ๖ เป็นการใช้ประโยชน์ภายหลังจากการพ้นจากการควบคุม แสดงว่าพื้นที่ดังกล่าวมีส่วนที่ไม่ต้องการควบคุมแล้ว ดังนั้น ส่วนที่พ้นจากการควบคุมไปแล้วจะใช้อำนาจตามมาตราใดในการควบคุม

นายพงศ์พันธ์ - โดยปกติแล้วสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะต้องจัดการพื้นที่จนเสร็จ จึงจะพ้นจากการควบคุม ถ้ายังจัดการไม่เสร็จแล้วบอกว่าพ้นจากการควบคุมอาจเกิดความสับสนได้

20 ศ.ดร.อำนาจ - การจัดการพื้นที่น่าจะต้องดำเนินการก่อนพ้นจากการควบคุม ฝ่ายเลขานุการอาจต้องปรับวิธีการเขียน

25 นายไชยยศ - ในข้อ ๖ (๑) น่าจะไม่มีปัญหา เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไข แต่มีข้อสังเกตในข้อ ๖ (๒) ตามความเห็นของ ศ.ดร.อำนาจ ในส่วนนี้เข้าใจว่าการจำกัดการใช้จะเป็นกรณีที่ยังเป็นผู้รับใบอนุญาตอยู่คือ พื้นที่ทั้งหมดยังไม่ถูกสั่งให้พ้นจากการควบคุมเล็กไป จะเป็นแค่บางส่วนที่พ้นจากการควบคุม เช่น ๒๐ เพอร์เซ็นต์พ้นจากการควบคุม แต่อีก ๘๐ เพอร์เซ็นต์ยังอยู่ภายใต้การควบคุม เพราะยังอยู่ในกระบวนการเล็กดำเนินการอยู่ ถ้าเขียนให้ชัดเจนขึ้น คือ ในข้อ ๖ (๒) จะใช้เฉพาะกับพื้นที่ที่พ้นจากการควบคุมบางส่วน

30 ศ.ดร.อำนาจ - ไม่มีปัญหากับพื้นที่บางส่วนที่ยังไม่พ้นจากการควบคุม แต่ในส่วนที่พ้นจากการควบคุมไปแล้วไม่อยู่ภายใต้กฎหมายนี้แล้วจะใช้อำนาจใดไปบังคับ

นายไชยยศ - เนื่องจากยังเป็นผู้รับใบอนุญาต จึงเป็นเงื่อนไขที่ยังต้องปฏิบัติ

35 นางสุชิน - อาจมีความเสี่ยงว่าที่พื้นที่ที่พ้นจากการควบคุม ปริมาณรังสีอาจกลับมาเกิน ๓๐๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อปีอีก จึงต้องมีการติดตาม

30 ศ.ดร.อำนาจ - หากจะกำหนดเงื่อนไขการใช้พื้นที่ควรจะต้องมีฐานอำนาจทางกฎหมายที่ให้ควบคุมพื้นที่ในส่วนที่พ้นจากการควบคุมแล้ว

35 นายธานี - มาตรา ๗๓ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์ให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ทั้งหมดหรือบางส่วนพ้นจากการควบคุม ให้ยื่นคำร้องต่อเลขธิการและในวรรคสองเมื่อเลขธิการเห็นว่าการเล็กดำเนินการเป็นไปโดยถูกต้อง มีปริมาณรังสีอยู่ในระดับที่ปลอดภัยตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ตามวรรคสองไม่ได้กำหนดอำนาจในการควบคุมกรณีพ้นจากการควบคุมไปแล้ว ดังนั้น จึงอยู่ที่วิธีการเขียนว่าส่วนที่ยังไม่พ้นจากการควบคุมให้ไปใช้ประโยชน์ตามข้อ ๖ (๑) (๒)

นายอนิรุทธ์ - หลักเกณฑ์ในข้อ ๖ เป็นไปตามมาตรฐานสากลแล้ว แต่น่าจะติดปัญหาที่การเขียนจึงขอรับไปปรับแก้ไข เพื่อให้ชัดเจนตามที่ ศ.ดร.อำนาจ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้

ประธาน - ในข้อ ๖ เราแบ่งเป็นสองพื้นที่ในพื้นที่เดียวกัน โดยจะมีพื้นที่ส่วนหนึ่งที่ไม่เกิน ๓๐๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อปี อีกพื้นที่คือส่วนที่ยังมีปัญหา อาจจะเขียนข้อ ๖ (๑) และ (๒) ให้เห็นว่าทั้งสองข้อแยกย่อยจากกัน

นายอนิรุทธ์ - ข้อ ๖ เป็นหลักเกณฑ์ในการพ้นจากการควบคุม โดยมีเงื่อนไขเป็น (๑) (๒) ฝ่ายเลขานุการขอรับไปปรับแก้ไขอีกครั้ง

5 นายเทวินทร์ - ขอสอบถามฝ่ายเลขานุการ เรื่องนี้เข้าใจว่าเป็นการออกเกณฑ์ปริมาณรังสีที่อยู่ในระดับที่ปลอดภัย เพื่อที่จะประกอบการพิจารณาของเลขาธิการในการให้สถานประกอบการพ้นจากการควบคุม ร่างประกาศนี้น่าจะเป็นลักษณะของการกำหนดปริมาณรังสี ส่วนข้อ ๖ มีลักษณะเป็นการให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ในส่วนนี้อาจเกินอำนาจของมาตรา ๗๓ วรรคสอง

10 นายไชยยศ - ขอรับประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาปรับแก้ไข หากข้อ ๖ มีเนื้อหาที่ออกเกินอำนาจอาจต้องตัดออก ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หลักของร่างประกาศนี้คือ ข้อ ๕ ที่กำหนดว่าถ้าพิสูจน์ได้ว่าปริมาณรังสีไม่เกิน ๑ มิลลิซีเวิร์ตต่อปีก็ให้พ้นจากการควบคุม

15 นางสาวสิริกาญจน์ - ขอสอบถามในส่วนของชื่อประกาศตามมาตรา ๗๓ ได้กำหนดให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะพ้นจากการควบคุมได้นั้น มี ๒ เงื่อนไข คือ (๑) ปฏิบัติตามแผน (๒) มีปริมาณรังสีอยู่ในระดับที่ปลอดภัย แต่ในร่างประกาศนี้กำหนดเฉพาะเกณฑ์ปริมาณรังสี ซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้พ้นจากการควบคุมเท่านั้น แต่ไม่ได้ทำให้พ้นจากการควบคุมไปเลยโดยอัตโนมัติ ดังนั้น ชื่อร่างประกาศจึงไม่ถือว่าเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการพิจารณาของเลขาธิการ

20 เกณฑ์ปริมาณรังสีที่สถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะพ้นจากการควบคุม ในร่างนี้กำหนดไว้ ๒ ลักษณะ คือ ตามข้อ ๕ พิสูจน์ได้ว่าปริมาณรังสีไม่เกิน ๑ มิลลิซีเวิร์ตต่อปี และเกณฑ์ในข้อ ๖ ว่าถ้าพ้นจากการควบคุมไปแล้วจะต้องมีเงื่อนไขในการใช้ กฎหมายไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจในการควบคุมเมื่อมีการสั่งให้พ้นจากการควบคุมไปแล้ว เมื่อพิจารณาข้อ ๕ ประกอบข้อ ๖ ก็ขอให้พิจารณาว่า ต้องการให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์พ้นจากการควบคุมจริง ๆ ตามปริมาณรังสีที่กำหนดไว้ในข้อใดระหว่าง ๑ มิลลิซีเวิร์ตต่อปี หรือ ๓๐๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อปี และในเบื้องต้นอาจแก้ไขชื่อเรื่องเป็น “กำหนดเกณฑ์ปริมาณรังสีในระดับที่ปลอดภัยเพื่อให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีอาจพ้นจากการควบคุม พ.ศ.”

25 ศ.ดร.อำนาจ - กรณีวัสดุอุปกรณ์ในสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ชำระการปนเปื้อนทางรังสีบนพื้นผิวแล้วต้องมีค่ากัมมันตภาพตามที่กำหนดในข้อ ๗ นั้น หมายถึงกรณีก่อนพ้นจากการควบคุมใช่หรือไม่ ควรเขียนให้ชัดเจน

มติที่ประชุม : เห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคนำข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการไปพิจารณาแก้ไขร่างประกาศ และเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติต่อไป

30 **วาระที่ ๔.๔** ร่างประกาศคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติว่าด้วย **หน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ.**

35 นายไชยยศ - เดิมได้มีประกาศคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง มาตรฐานการรับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดมาตรฐานการรับรองการเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี หน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีไว้ ต่อมากฎกระทรวงกำหนดแบ่งระดับ การกำหนดคุณวุฒิ และการอนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีเอาไว้ จึงต้องได้มีการร่างระเบียบฉบับนี้เพื่อกำหนดเรื่องดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับประกาศเดิม และมีการแก้ไขบางส่วนเกี่ยวกับการกำหนดว่า
เจ้าหน้าที่ระดับใดสามารถดูแลรับผิดชอบวัสดุภัณฑ์เครื่องกำเนิดรังสีประเภทใดได้บ้าง

นายอนิรุทธ์ - การกำหนดความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีจะสอดคล้องกับ
กฎกระทรวงศักยภาพทางเทคนิคของผู้เข้ารับใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีและวัสดุภัณฑ์รังสี ซึ่งจะ
5 บังคับผู้เข้ารับใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีและวัสดุภัณฑ์รังสีเป็นสำคัญ ร่างระเบียบนี้จึงต้องได้
ออกมาเพื่อบังคับใช้กับผู้รับใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี สอดคล้องกับหน้าที่ของผู้เข้ารับ
ใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุภัณฑ์รังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีที่จะต้องจัดหาเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

นางสาวสิริกาญจน์ - ขอเสนอแนวทางการปรับแก้ไข เช่น ข้อ ๓ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
ระดับต้นต้องมีสมรรถนะตามที่กำหนดในข้อ... และมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเฉพาะวัสดุภัณฑ์รังสี เครื่อง
10 กำเนิดรังสี หรือวัสดุภัณฑ์รังสีและเครื่องกำเนิดรังสี ดังต่อไปนี้ แล้วจึงกำหนดรายละเอียดในอนุมาตรา

ทั้งนี้ วัสดุภัณฑ์รังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีแต่ละประเภท ต้องสอดคล้องกับใบอนุญาตตามมาตรา
๑๙ หรือมาตรา ๒๖ เช่น ข้อ ๓ (๒) เครื่องกำเนิดประเภท ๑ ที่มีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่าย คำว่า “ที่มีไว้ใน
ครอบครองเพื่อจำหน่าย” ตรงกับประเภทใบอนุญาตหรือไม่ เพราะเข้าใจว่าใบอนุญาตมีใบอนุญาตทำ มีไว้
ครอบครองหรือใช้ นำเข้าหรือส่งออก การที่กำหนดว่าเพื่อจำหน่าย มีอ้างอิงหรือปรากฏไว้ที่ใด

นายไชยยศ - จะปรากฏอยู่ในแบบคำขอรับใบอนุญาต โดยจะให้เลือกว่ามีวัตถุประสงค์อะไร และ
เป็นถ้อยคำตามร่างกฎกระทรวงศักยภาพทางเทคนิคของผู้เข้ารับใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีที่
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว

ผศ.ดร.วันวิสา - สมรรถนะที่กำหนดไว้ จะมีวิธีการประเมินอย่างไร เพราะการทดสอบจะวัดเฉพาะ
ความรู้ ไม่สามารถวัดสมรรถนะได้ และจะเกิดผลอย่างไรถ้าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีไม่มีสมรรถนะ
20 ตามที่กำหนดไว้

นายจรรุญ - การแบ่งประเภทวัสดุภัณฑ์รังสีและเครื่องกำเนิดรังสีนั้น แบ่งตามระดับความเสี่ยง
และความเป็นอันตราย จึงมีความสอดคล้องกันระหว่างสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีและ
ประเภทวัสดุภัณฑ์รังสีและเครื่องกำเนิดรังสี ระดับต้นต้องมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในการดูแล
วัสดุภัณฑ์รังสีและเครื่องกำเนิดรังสีที่มีระดับความเป็นอันตรายไม่สูงมาก ระดับกลางจะดูแลประเภทที่มี
25 ความเป็นอันตรายสูงขึ้น จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยของรังสีที่มีต่อประชาชนและ
ผู้ปฏิบัติงาน

นางสาวรัมภา - ขอสอบถามให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของร่างระเบียบฉบับนี้ ซึ่งออกตามความ
ในมาตรา ๑๓ (๓) เป็นเรื่องของการวางระเบียบเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในใบอนุญาตที่ออก
ตามพระราชบัญญัตินี้ เงื่อนไขในใบอนุญาตที่ว่านี้ เป็นเงื่อนไขในใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตเครื่องกำเนิด
30 รังสีหรือวัสดุภัณฑ์รังสี หรือเป็นใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี และการฝ่าฝืนจะมีผลเป็น
อย่างไร

นายอนิรุทธ์ - ร่างระเบียบฉบับนี้เป็นใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

นางสาวรัมภา - ที่ต้องสอบถามเนื่องจากร่างระเบียบกำหนดนิยามใบอนุญาตให้หมายความว่า
ใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุภัณฑ์รังสีตามมาตรา ๑๙ และใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖
35 และเป็นใบอนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี และปัจจุบันได้กำหนดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดใน
ใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีไว้หรือไม่

นายอนิรุทธ์ - เดิมเรามีประกาศคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง มาตรฐานการ
รับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ.
๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งจะกำหนดไว้ ๒ ส่วน ส่วนแรก คือ หลักเกณฑ์การแบ่งระดับ การได้มาซึ่งการรับรอง

เป็นเจ้าของที่ความปลอดภัยทางรังสี ส่วนที่สอง คือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะ แต่เมื่อมีพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงการแบ่งระดับและหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ในส่วนแรกเอาไว้ ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดแบ่งระดับ การกำหนดคุณวุฒิ และการอนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศใช้แล้ว แต่ยังคงขาดเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะที่กฎกระทรวงนี้ไม่สามารถกำหนดได้ แต่จริง ๆ แล้วในร่างกฎกระทรวง สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะไปด้วย แต่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตัดออกในชั้นตรจรวง เนื่องจากเห็นว่าเกินขอบอำนาจที่จะกำหนดในกฎกระทรวง จึงต้องมาออกโดยใช้ระเบียบคณะกรรมการ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

10 นางสาวรัมภา - ตามมาตรา ๑๓ (๓) จะกำหนดว่าวางระเบียบควบคุมและดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขใบอนุญาต ใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีมีกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ว่าจะต้องทำตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

นายไชยยศ - ปัจจุบันใบอนุญาตยังไม่ได้กำหนดเงื่อนไขไว้ แต่แบบใบอนุญาตที่จะประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะมีลักษณะเหมือนใบขับขี่ ซึ่งด้านหลังจะเป็นเงื่อนไข ซึ่งจะกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้น ประเภทอะไร สามารถรับผิดชอบดูแลอะไรได้บ้าง

15 นางสาวรัมภา - ถ้ามีการออกใบอนุญาตตามกฎหมายใหม่ หากในใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าต้องทำตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ก็จะสามารถออกระเบียบโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ (๓) ได้ และในร่างระเบียบนี้ที่มีการกำหนดเรียกประเภทวัสดุกัมมันตรังสี เช่น ประเภทที่ ๔ ชนิดปดณิก เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ ๑ นั้น ปัจจุบันมีการอ้างอิงไว้ที่ไหนและผู้รับใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีจะรู้ได้อย่างไรว่าประเภทไหน ดูแลเครื่องกำเนิดรังสีอะไรได้ เช่น ถ้าได้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้น จะทราบใช้หรือไม่ว่าดูแลวัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ ๔ ผู้รับใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีรู้หรือไม่ว่าเครื่องกำเนิดรังสีหรือวัสดุกัมมันตรังสี ในแต่ละประเภทคืออะไรบ้างจะต้องระบุไว้ในระเบียบนี้ด้วยหรือไม่

25 นายไชยยศ - ปัจจุบันนี้กฎกระทรวงเกี่ยวกับการอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสีและวัสดุกัมมันตรังสี ยังไม่ประกาศใช้ จึงต้องใช้ของประกาศฉบับเก่าไปโดยอนุโลมก่อน คือ ประกาศคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับรังสี ออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๔๙ จะมีการแบ่งประเภทของวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีไว้

นายธานี - ควรจัดกลุ่มการเขียนใหม่ เพื่อให้อ่านเข้าใจง่าย

ประธาน - ชื่อร่างระเบียบเพื่อให้เหมาะสมอาจต้องขึ้นต้นด้วยสมรรถนะแล้วตามด้วยหน้าที่

30 นางอนงค์ - ICRP60 ระบุว่าคนที่ศึกษาจบทางด้านรังสี จะเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีได้เลย ดังนั้น จะมีประเภทหนึ่งที่เป็นนักรังสีเทคนิคหรือนักรังสีการแพทย์ กลุ่มเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องสอบเพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เพราะเรียนในด้านรังสีมาโดยตรง แต่เห็นด้วยว่าคนที่ไม่จบด้านรังสีเลย แต่ต้องดูแลรับผิดชอบด้านรังสีจะต้องมาอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ควรยกเว้นกลุ่มที่จบรังสีการแพทย์มาทั้งหมด

35 นางเพ็ญภา - ประกาศสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง การเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีกำหนดไว้แล้วในข้อ ๖ ที่ได้กล่าวถึงผู้มีวิชาชีพทางด้านรังสีตามที่กำหนดที่สามารถเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีได้โดยไม่ต้องสอบ

นายอนิรุทธิ์ - ปัจจุบันมีประกาศซึ่งออกตามความในข้อ ๖ และข้อ ๙ ของกฎกระทรวงเจ้าหน้าที่
ความปลอดภัยทางรังสีซึ่งกล่าวถึงเรื่องการเทียบหลักสูตรและการได้มาซึ่งใบอนุญาตกรณีเป็นผู้ประกอบโรค
ศิลปะหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งจะเขียนรองรับไว้อยู่

5 นายไชยยศ - อีกทั้ง ผู้ที่ได้วุฒิทางด้านรังสีนั้นและได้รับใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
โดยไม่ต้องสอบ เมื่อมาต่ออายุใบอนุญาตย่อมได้รับยกเว้นไม่ต้องอบรมแล้ว เนื่องจากสาขาวิชาชีพจะเป็นผู้
อบรมอยู่แล้วเพราะเป็นเงื่อนไขในการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และในอนาคตจะมีการแก้ไขเพิ่ม
สาขาฟิสิกส์การแพทย์ให้สามารถขอรับใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีได้โดยไม่ต้องสอบ เพื่อให้
สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

10 มติที่ประชุม : เห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคนำข้อสังเกตของ
คณะกรรมการไปพิจารณาแก้ไขร่างระเบียบ และเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

15

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

20

นางสาวยุพเรศ มีความดี
นางสาววรรัตน์ พิทักษ์ปกรณ์
ผู้จดยางงานการประชุม

25

นายอนิรุทธิ์ ทรงจักรแก้ว
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

